

הקהילה היהודית בימה"ב

פרק שביעי: סיכום (עמ' 176 – 172)

א': ההסטוריון י. גרץ – "דברי ימי ישראל"

גרץ [שלא היה מחובבי היהדות] מציג את הקהילה כפונקציה שלטונית של מי ששולט בקהילה בכח החרם וכו'. בכח זה שהוא איום ונורא מוחזקת הקהילה ואין לכך התנגדות. לדעתו רק באופן שכזה ניתן היה להחזיק את הקהילה היהודית לאורך ובתנאי ימה"ב.

ב': ההסטוריון ש. בארון – "הסטוריה חברתית ודתית של עם ישראל"

לדעתו עם ישראל שמר על אחדותו בזכות קשריו הרוחניים, השימוש המשותף בתורה שבע"פ בעיקרים ובנוסף הגרסאות המקומיות בפרטים. הקהילה היהודית נשמרה מהתערבות מבחוץ [של הגוים] והמשפט היהודי שלט באוטונומיה הקהילתית. היהודים תמיד היו קרובים לאחיהם היהודים באשר הם ולא לשכניהם הגוים. לדעתו כל זה עזר ליהודים "להתייבב בשלוות נפש מול האומות והשטן" בהתקפותיהם הבלתי פוסקות על היהודים.

ג': ההסטוריון י. כץ – "מסורת ומשבר"

היהודים התבדלו מהגוים הן מרצונם והן מרצון המדינה [הגוים עצמם]; דבר זה חייב קיומם של הרבה מוסדות בקהילה שסיפקו מספר רב של צרכים. הקהילה מתבססת על המשפט התלמודי והתארגנותם נובעת מהמסורת היהודית המשותפת. הנהלת הקהילה צריכה לדאוג לקיום מוסדות הקהילה, לפקח על כל תחומי החיים ולייצג את הקהילה כלפי חוץ.

ד': ההסטוריון ב.צ. דינור – "ישראל בגולה"

הקהילה הקיפה את כל תחומי חיי הפרט והחברה בשנים נתונות ולאורך שנות הסטוריה רבות. מקור סמכות הקהילה היה במסורת היהודית והרצון הכללי של כלל היהודים לקיומה של הקהילה. הקהילה מבוססת על שותפות דתית, אחדות לשמירת אורח החיים ושמירת הייחוד הלאומי.

ה': ההסטוריון י. בער – "היסודות וההתחלות של ארגון הקהילות היהודיות בימה"ב"

האומה היהודית מאוחדת ע"י הברית בינה לבין אלוקיה ויש לה תפקידים במהלך ועל פני ההסטוריה האנושית. לדעתו, "בהחרב עם" – כשעם ישראל יוצא לגלות, הפכה הקהילה לנציגות האחרונה של כנסת ישראל.

ו': ההסטוריון ח.ה. בן ששון "מקומה של הקהילה-העיר בתולדות ישראל"

הקהילה חיה במתח מתמיד בין 'יהדותה' לבין המציאות הגויית בה נמצאה בפועל. לדעתו הקהילה ומוסדותיה החזיקו את עם ישראל בגולה. הקהילה הצליחה תמיד למצוא פתרונות להמשך הקיום של הכלל והפרט במסגרת היהודית.